

KAJ POČNE INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC IN KAKO MI LAHKO KORISTI

**Nekateri življenjski dogodki in moje pravice ali dolžnosti iz
pristojnosti Informacijskega pooblaščenca**

UL, Ekonomska fakulteta (16. 4. 2021)

**mag. Urban Brulc, univ. dipl. prav.
samostojni svetovalec Informacijskega pooblaščenca**

iDecide

Individuals decide - raising awareness
about data protection rights

Projekt financira Evropska unija v okviru »Programa pravice, enakost in državljanstvo
2014 – 2020«.

✗ Prezentacija (vsebina in prezentacijski model) je namenjena le osebni rabi za udeležence dogodka. Prezentacija ni namenjena komercialni ali nekomercialni reprodukciji, distribuciji ali javni objavi v kakršni koli obliki ali obsegu.

U.B., APRIL 2021

iDecide

Cilj projekta je iDecide je **izobraževanje treh ciljnih skupin** (starejših mladoletnikov (16- 18 let), starejših (nad 65 let) in delovne populacije) o reformi zakonodajnega okvira s področja varstva osebnih podatkov in **predvsem o temeljnih pravicah**, ki jim jih zagotavlja zakonodaja s področja varstva osebnih podatkov.

Glavne dejavnosti projekta iDecide vključujejo:

- Oblikovanje treh sklopov prosto dostopnih, tiskanih in elektronskih, natančnih in kakovostnih **izobraževalnih gradiv** na temo novega okvira za varstvo osebnih podatkov, s posebnim poudarkom na pravicah, ki jih imajo posamezniki in možnostih njihovega uveljavljanja.
- Izvedba **izobraževalnih seminarjev** s področja varstva osebnih podatkov za srednješolske učitelje in strokovnjake s področja vzgoje, strokovnjake iz izobraževalnih zavodov za tretje življenjsko obdobje ter strokovnjake s področja sindikatov in delovnih združenj.
- Vsakodnevna strokovna podpora širši javnosti in ciljnim skupinam s strani strokovnjakov na IP v obliki: brezplačnega **telefonskega svetovanja** (klic na telefonsko številko 01 230 97 30), **pisnega svetovanja** (vprašanja posamezniki lahko posredujejo na e-naslov gp.ip@ip-rs.si), objave informacij in izobraževalnih **gradiv na spletnih straneh IP** (www.ip-rs.si, www.upravljavec.si in www.tiodlocas.si) ter izvedbe **izobraževalnih predavanj na zunanjih dogodkih**.

BROŠURE IP:

Kako so moji podatki varovani v delovnem razmerju

Moji podatki, moja stvar

Plonkceglc

Vi odločate o svojih podatkih

(NE)DOPUSTNA OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV ?

- Profesor ima **neformalni pogovor** s študentom zaradi zapletov pri pripravi naloge. Študent mu pri tem razkrije nekatere svoje družinske, ekonomske in celo zdravstvene probleme. Profesor potem svojim sodelavcem* razloži vse, kar mu je povedal študent A.B. iz Horjula.
- Ali gre za (nedopustno) obdelavo osebnih podatkov?
- Kaj pa posvetovanje med profesorji na študijski komisiji ob vpogledu v dokumentacijo?
- Kaj potrebujemo, če obdelujemo osebne podatke?

I. DEL

Obdelava osebnih podatkov in raziskovalna dejavnost

PRIDOBIVANJE OSEBNIH PODATKOV za raziskovalni namen (1)

- Raziskovalna organizacija* bi rada izvedla anketiranje potrošnikov o domači porabi v koronačasu. Anketiranje bi potekalo s pisnimi vprašalniki po navadni pošti. Zato potrebuje osebna imena in naslove. Ciljni posamezniki so M & Ž ter stari med 28 in 65.
- Je prosilka do podatkov upravičena?
- Pri kom jih lahko pridobi in na kateri pravni podlagi?
- Katere pogoje mora izpolnjevati?
- Kaj pa, če bi podatke zaprosila skupina študentov...?

PRIDOBIVANJE OSEBNIH PODATKOV za raziskovalni namen (2)

- Raziskovalna organizacija bi rada izvedla strukturno statistiko plač. Namen raziskave je prikaz plač po zaposlitvenih in demografskih značilnostih zaposlenih oseb ter značilnostih delodajalcev, prikaz distribucije zaposlenih glede na višino plač. Potrebni podatki so: EMŠO, državljanstvo, spol, starost, poklic, podlaga za zavarovanje, delovni čas, izobrazba, občina prebivališča, bruto plača, akontacija, socialni prispevki, neto plača, podatki o izplačevalcih...
- **Je na voljo pravna podlaga? Možen vir podatkov?**
- **Kaj pa, če bi podatke zaprosila skupina študentov...?**

UPORABA OSEBNIH PODATKOV za raziskovalni namen (3)

- ✿ Podjetje ima veliko bazo podatkov* o strankah. Ker želi doseči nekoliko večje prihodke iz naslova naročnin in optimizirati stroške ter opustiti določene produkte, izvede notranjo analizo dosedanjega obnašanja in fleksibilnosti določenih strank.
 - Je to dopustno in na kateri podlagi?
 - **PONOVITEV:** Kaj pa, če te podatke zaprosi raziskovalni inštitut za neko širšo analizo?
- ✿ Isto podjetje bi analizo dopolnilo z vzorčnim anketiranjem po e-pošti. Anketa bi bila anonimna.
 - Je uporaba podatkov za anketiranje dopustna?
 - **PONOVITEV:** Kaj pa, če bi anketo rad izvedel raziskovalni inštitut kot del širšega projekta?

UPORABA OSEBNIH PODATKOV

za raziskovalni namen (4)

✱ Zunanji nosilec raziskovalnega projekta (podjetje, zavod, društvo) tega izvaja tako, da **zdravniki prek posebne varne spletne aplikacije z določeno periodo poročajo klinične podatke o svojih pacientih:**

- ✓ izvajalec in poročevalec (šifra)
- ✓ datum
- ✓ spol
- ✓ starost (leta)
- ✓ nudene zdravstvene storitve
- ✓ klinični podatki za pomembnejše faze zdravljenja (izvidi, rezultati).

V aplikaciji (pri nosilcu) vsak pacient prejme interno ID številko.

Poročanje se odvija mimo matičnih ustanov in brez pac. privolitve.

- **Ali gre za obdelavo osebnih podatkov pacientov oziroma ali je raziskava zakonita?**
- **Kako doseči anonimizirano v konkretnem primeru?**

“OSEBNI PODATEK”

SLIKOVNI MATERIAL

- Je slika anonimizirana?
- Kaj pa, če so zraven podatki o spolu, starosti, datumu fotografije in zdravstveni ustanovi in OE?
- Kaj pa fotografija obraza?
- Objava fotografij študentov?

II. DEL

Pravice in pristojnosti

(1) JAVNI DOKUMENTI ?

- Skupina študentov* zaprosi izobraževalni zavod* za kopijo:
 1. podatkov o stroških obnove predavalnic;
 2. poslovnika častnega razsodišča ali neke komisije;
 3. inšpekcijskega zapisnika glede inšpekcijskega nadzora s strani šolske inšpekcije;
 4. zapisnika sveta zavoda/komisije v zvezi z obravnavo kandidature za tajnika fakultete.
- **Je prosilec do podatkov upravičen?**
- **Na kateri pravni podlagi?**
- **Katere pogoje mora izpolnjevati? Kdo je prist. organ?**
- **Kaj pa, če ne prejme odgovora?**
- **Kaj pa, če zavod zahtevo zavrne?**

(2) JAVNI DOKUMENTI ?

- Študent za potrebe priprave raziskovalne naloge zaprosi javni zdravstveni zavod za pridobitev kopije celotnega **revizijskega poročila o poslovanju** izvajalca za leto 2019.
 - Študent zaprosi podjetje Auditus, k.d. za kopijo **revizijskega poročila** revizije, ki jo je za univerzo izvedel v eni od fakultet v zvezi s sporno gradnjo prizidka.
-
- Je prosilec do podatkov upravičen?
 - Kaj pa podatki o stroških MZ za PCR/HAG teste za koronavirus in za nakup cepiva ali pa podatek o bruto izplačilu avtorju študije o logistiki razdelitve cepiva?

(3) LASTNI OSEBNI PODATKI

- ✱ Nekdanji študent, ki je bil tekom izobraževanja ustrezno seznanjen z ocenami in uspehom, želi od IO prejeti računalniški izpis vseh svojih **ocen** za vse letnike, kopijo vseh **odločitev študijske komisije** v zvezi z njim ter **dokazilo o njegovi udeležbi** na mednarodnem projektu. Dokumente potrebuje zaradi zaposlitve.
- ✱ Zaposleni v podjetju bi rad vpogled v **osebno mapo**, ker ga zanima, kakšno zdravniško spričevalo je prejelo podjetje kot delodajalec.
- **Ali je do tega upravičen?**
- **Na kateri pravni podlagi?**
- **Kakšni pogoji morajo biti izpolnjeni? Kdo je upravljavec?**

(4) LASTNI OSEBNI PODATKI

- Klicatelj na nujno telefonsko številko želi od upravljavca prejeti **posnetek telefonskega razgovora**, saj želi dokazati neustrezen odziv na resen problem.
 - Podjetnik je v sporu s poslovnim partnerjem glede obsega storitev, zato zaprosi svojega mobilnega operaterja za izpis **telefonskega prometa** za zadnje tri mesece, in sicer klice na številko 040 899372 in klice iz te številke.
- Ali je do tega upravičen?
 - Rok za odločitev?

(5) LASTNI OSEBNI PODATKI

- Komitent v banki zaprosi za izpis celotne **kreditne mape**, saj želi ugotoviti, ali je bil pravilno opozorjen na tveganja glede kredita vezanega na švicarske franke.
- Osumljenec za kaznivo dejanje poslovne goljufije želi od policije na vpogled vso **dokumentacijo iz „preiskave“**. Ta še ni zaključena.
 - Ali je do tega upravičen?
 - Kaj če upravljavec zahtevo zavrne?
 - Postopek, ukrepi, rezultat?

(6) LASTNI OSEBNI PODATKI

- Pacient bi v zvezi z zdravljenjem neke bolezni rad prejel komercialno drugo mnenje. Zato zaprosi izvajalca zdravstvene dejavnosti za **kopijo svoje celotne zdravstvene dokumentacije**, ki je nastala v okviru zdravljenja.
- Čigava je ZD?
- Posebnosti pri seznanitvi z zdravstveno dokumentacijo?
- Kaj pa prevzem in prenos originalne ZD?

(7) POSEBNE ZAHTEVE

✿ Posameznik ali neka organizacija, ki bi rada izvedla **potrošniško raziskavo** o uporabi nove plačilne kartice, zaprosi finančno organizacijo za podatke o povprečni mesečni porabi /po osebah/ ter o elektronskih kontaktih oseb za potrebe nadaljnjega anketiranja, ki bi se izvajalo na podlagi privolitve.

- Je na voljo pravna podlaga?
- Kaj pa, če upravljavec zahtevo zavrne?

(8) POSEBNE ZAHTEVE

- ✿ Zakoniti dedič umrlega takoj po njegovi smrti **banko** zaprosi za izpis prometa za zadnje tri mesece in za podatek o stanju na vseh TRR umrlega.
- ✿ Zakoniti dedič umrlega, ki je napravil oporoko, zaprosi **izvajalca** za zadnji izvid psihiatra.
- Je na voljo ustrezna pravna podlaga?
- Kaj pa, če upravljavec zahtevo zavrne?

(9) PROBLEM pri upravljavcu

- ✱ V podjetju, ki se ukvarja s prodajo blaga, bi radi **uvedli klub zvestobe**, ki bi predvidoma vključeval okoli 10.000 članov. Včlanitev bi temeljila na privolitvi in bi vključevala spremljanje nakupov ter informiranje o produktih in akcijah.
- ✱ V podjetju s 50-imi zaposlenimi bi direktorica po e-pošti vsem zaposlenim poslala obvestilo, da je zaposleni Bilbao Dupont **okužen** s koronavirusom.
- ✱ V podjetju bi radi **snemali seje** pomembnejših sestankov.
- V podjetju ne vedo, ali je to v redu in kakšne pogoji morajo biti izpolnjeni, da bi bilo to zakonito?

(10) SPORNO RAVNANJE

✿ Podjetje je uvedlo **videonadzor** tudi nad vhodi v službena stranišča ter nad delovnimi mesti v „oceanu“. Sklepa o uvedbi videonadzora in obvestila o tem ni, delovna mesta so pisarniške narave brez stikov s strankami, posvetovanja s sindikati ni bilo. Možen je tudi prenos žive slike na mobilno aplikacijo.

- Ali je to dopustno oz. zakonito?
- Kakšne so lahko posledice oz. ukrepi in kdo jih sproži?
- **Kdo in kako** lahko ukrepa?

(11) SPORNO RAVNANJE

✿ V podjetju, ki ima obsežno bazo strank, so se v zameno za neko drugo poslovno korist dogovorili z drugim podjetjem, da jim **posredujejo prečiščeno bazo podatkov** za nadaljnjo uporabo v tržne namene. Stranke v to niso privolile.

- Ali je to dopustno oz. zakonito?
- Inšpekcijski ukrepi?
- Kakšna je vloga prizadete osebe, na katero se podatki nanašajo?
- Ali ima prizadeta oseba še kakšne dodatne pravice?
- Kako je s kršitvijo, če prvo podjetje pri prenovi IS začasno bazo pomotoma pusti dostopno na spletu?

III. DEL

Izobraževanje

(12) SPLOŠNO

- Fakulteta/univerza na podlagi priporočil NIJZ in navodil MIZŠ sprejme interna pravila o obveznem nošenju maske pri obveznih vajah v manjših skupinah. Ker se eden od študentov, kljub večkratnim opozorilom, ne drži pravil, fakulteta o tem naredi UZ in poda **prijavo pri ZIRS**.
 - Fakulteta na e-oglasni deski objavi sklep o **disciplinski sankciji** zoper študenta.
- **Ali je to dopustno?**

(13) IZOBRAŽEVANJE NA DALJAVO

- Pri enem od rednih oddaljenih video srečanjih študentov s profesorjem, **profesor** celotno videokonferenco posname z namenom dokaza o tem, kaj je povedal in da je bila konferenca izvedena ali za izobraževalne namene.
- Šola zahteva, da se študenti pri video učnih urah razkrijejo, tj. da **vklopijo kamero**.
- Ali je to problematično z vidika varstva osebnih podatkov?
- Kaj pa, če posnetek naredijo udeleženci?

(14) IZOBRAŽEVANJE NA DALJAVO

- Pri videokonferenci npr. prek ZOOM-a se poleg povabljenih učencev/študentov k srečanju priklapi še **tretja neznana oseba**, ki zgolj spremlja dogajanje ali pa se celo aktivno udeležuje vse do izklopa.
- **Ali gre za kršitev in kdo je odgovoren?**

(15) IZOBRAŽEVANJE NA DALJAVO

- Profesor/fakulteta zahteva, da vsak študent pri VK izpiše pravo in polno osebno ime.
- Profesor/fakulteta zahteva, da se za ustni izpit vklopi kamera.
- Profesor/fakulteta zahteva, da se ustni izpit pred kamero tudi snema.
- Profesor ocene nalog razglasi javno na zaprti videokonferenci. (Kaj pa javna fizična objava rezultatov z vpisno številko študenta?)
- Profesor izpitno oceno javno razglasi, ker je šola za to zbrala privolitve študentov.

➤ **Ali je tako ravnanje v redu?**

* * *

HVALA ZA POZORNOST

www.ip-rs.si
upravljavec.si
tiodlocas.si

iDecide

Individuals decide - raising awareness
about data protection rights

Projekt financira Evropska unija v okviru »Programa pravice, enakost in državljanstvo
2014 – 2020«.